

Державна служба геології та надр України

СПЕЦІАЛЬНИЙ ДОЗВІЛ на користування надрами

Реєстраційний номер

№ 3130

Дата видачі

від 08 вересня 2003 року

Підстава надання:

наказ від 11.12.2018 № 494

(внесення змін)

(дата прийняття та номер наказу Держгеонадр, протоколу Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції або протоколу аукціонного комітету та договору купівлі-продажу)

Вид користування надрами відповідно до статті 14 Кодексу України про надра, статті 13 Закону України «Про нафту і газ» та пункту 5 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами

видобування

Мета користування надрами:

видобування бішофіту

Відомості про ділянку надр (геологічну територію відповідно до державного балансу запасів корисних копалин України), що надається у користування:

назва родовища

Затуринське родовище

географічні
координати:

T.1

T.2

T.3

T.4

ПШ

49°37'25"

49°37'30"

49°37'10"

49°37'05"

СхД

34°38'48"

34°39'37"

34°39'42"

34°38'57"

місцезнаходження:

Полтавська область, Полтавський район

(область, район, населений пункт)

прив'язка на місцевості відповідно до адміністративно-територіального устрою України:

2 км на північний схід від с. Затурино

(напрямок, відстань від найближчого населеного пункту, залізничної станції, природоохоронних об'єктів)

площа

60 га

(вказується в одиницях виміру)

Обмеження щодо глибини використання (у разі потреби)

Вид корисної копалини відповідно до переліку корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 грудня 1994 р. № 827

бішофіт

Загальний обсяг запасів (ресурсів) на час надання спеціального дозволу на користування надрами (основні, супутні):

Балансові кат. С₂ (тис. т) :

- сирової руди бішофіту -4197;
- MgCl₂ - 1869

Умовно балансові кат. С₂ (тис. т) :

- сирової руди бішофіту -14836;
- MgCl₂ - 6606.

(одиниця виміру, категорія, обсяг)

Ступінь освоєння надр:

експлуатація з 1993 року

(розробляється, не розробляється)

Відомості про затвердження (апробацію) запасів корисної копалини (зазначається у разі видобування)

ДКЗ України, протокол від 22.02.2017 № 3848

(дата складення, номер протоколу, найменування органу)

Джерело фінансування робіт, які планує виконати надрокористувач під час користування надрами

недержавні кошти

(державні або недержавні кошти)

Особливі умови:

1. Виконання рекомендація ДКЗ України (п.3.6 протоколу від 22.02.2017 № 3848).
2. Виконання умов Мінприроди – від 19.02.2013 № 2555/06/10-13.
3. Виконання умов Держгірпромнагляду – від 18.02.2013 № 1609/0/3.1-12/6/13.
4. Виконання умов Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Полтавській області від 24.01.2013 (екологічна картка № 3).
5. Своєчасна і в повному обсязі сплата обов'язкових платежів до Державного бюджету згідно з чинним законодавством.
6. Щорічна звітність перед Держгеонадрами згідно з формою 5-гр.
7. Щорічний радіаційний контроль видобутої сировини та продукції з неї на відповідність вимогам НРБУ-97.
8. Дотримання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Відомості про власника:

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФІРМА «МІНЕРАЛЬ»
КОД 22529511
36302, ПОЛТАВСЬКА ОБЛ., МІСТО ПОЛТАВА,
ВУЛИЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКА, БУДИНОК 149, КІМНАТА 308**

(найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи – підписи, ідентифікаційний номер, місцезнаходження)

Відомості про погодження надання спеціального дозволу на користування надрами:

Мінприроди – від 19.02.2013 № 2555/06/10-13.
Держгірпромнагляд – від 18.02.2013 № 1609/0/3.1-12/6/13.

(найменування органу, який погодив надання дозволу, дата прийняття та номер документа про погодження)

Строк дії спеціального дозволу на користування надрами (кількість років)

**продовжено на 10 (десять) років
до 08 (восьмого) вересня 2023 (дві тисячі двадцять третього) року**

(цифрами та словами)

Угода про умови користування ділянкою надр є невід'ємною частиною спеціального дозволу на користування надрами і визначає умови користування ділянкою надр

від 13.02.2019 № 3130

(дата складення та номер угоди про умови користування надрами)

Особа, уповноважена підписати спеціальний дозвіл на користування надрами:

**Заступник директора
Департаменту - начальник
відділу з надання**

Додаток до спеціального дозволу
на користування надрами, наданого з метою
видобування корисних копалин
бішофіту Затуринського родовища
№ 3130 від «08» вересня 2013 року

Угода № 3130
про умови користування надрами
з метою видобування корисних копалин

м. Київ

13.02.2019
(дата укладення)

Державна служба геології та надр України, в особі заступника директора
Департаменту - начальника відділу з надання надр у користування
Департаменту дозвілотної та міжнародної діяльності
Тилищенка Ігоря Васильовича

який(а) діє на підставі Наказу Держгеонадр від 21.05.2018 № 176
та довіреності від 02.01.2019 № 7
(далі - Держгеонадра) з однієї

сторони та Товариство з обмеженою відповідальністю «Фірма «Мінерал», яка зареєстрована виконавчим комітетом Полтавської міської ради 21.04.1992р. № 15881200000001736, в особі Генерального директора Койло Михайла Федоровича, який діє на підставі Статуту (далі - Надрокористувач), з іншої сторони (далі разом - Сторони, а кожна окремо - Сторона) уклали цю Угоду про умови користування надрами з метою видобування родовищ корисних копалин (далі - Угода), яка є невід'ємною частиною спеціального дозволу на користування надрами від «08» вересня 2013 року № 3130 (далі - Дозвіл), про нижчевикладене.

1. Предмет Угоди

1.1. Держгеонадра надає Надрокористувачу право тимчасового користування ділянкою надр з метою видобування корисних копалин, а Надрокористувач зобов'язується виконувати та дотримуватись умов користування ділянкою надр, передбачених Дозволом, цією Угодою та нормами діючого законодавства.

2. Відомості про ділянку надр, яка надана в користування

2.1. Місцезнаходження ділянки надр Полтавська область Полтавський район м.Полтава.

2.2. Просторові межі ділянки надр, яка є предметом цієї Угоди, ступінь геологічного вивчення та освоєння об'єкта надрокористування, відомості про затвердження (апробацію) запасів корисної копалини та загальна кількість запасів на час надання Дозволу вказуються Надрокористувачем у характеристиці ділянки надр, яка є Додатком 1 та невід'ємною частиною цієї Угоди.

3. Умови користування ділянкою надр, яка надана в користування

3.1. Умови користування надрами, види, обсяги, джерело фінансування та строки виконання Надрокористувачем робіт з видобування корисних копалин – бішофіту протягом строку дії Дозволу визначаються в Програмі робіт з видобування корисних копалин, яка підписується Сторонами, є Додатком 2 та невід'ємною частиною цієї Угоди (далі – Програма робіт).

3.2. Програма робіт в цілому або окремі її показники, у разі потреби можуть змінюватися та/або доповнюватись за взаємною згодою Сторін у межах дії Дозволу та цієї Угоди.

3.3. Сторона, яка ініціює внесення змін та/або доповнень до Програми робіт, зобов'язана надати іншій Стороні відповідні письмові обґрунтування та підтверджуючі документи.

3.4. Сторона, яка одержала від іншої Сторони письмові обґрунтування з підтверджуючими документами та пропозиції щодо внесення змін та/або доповнень до Програми робіт зобов'язана в місячний термін надати іншій Стороні письмову вмотивовану відповідь щодо прийняття пропозицій щодо внесення змін та/або доповнень до Програми робіт.

3.5. Строк виконання робіт з метою видобування корисних копалин може бути продовжений за умови продовження строку дії Дозволу та цієї Угоди, із внесенням відповідних змін до Програми робіт.

3.6. Особливі умови користування надрами визначаються в Дозволі та цією Угодою і є обов'язковими до виконання Надрокористувачем.

4. Права Сторін на геологічну інформацію про надра

4.1. Використання та розпорядження Сторонами геологічною інформацією про надра здійснюється в порядку визначеному законодавством.

4.2. Геологічна інформація про надра, створена (придбана) за рахунок коштів державного бюджету є державною власністю.

4.3. Геологічна інформація про надра, створена (придбана) за рахунок коштів державного бюджету, надається Надрокористувачу на праві користування та володіння без права розпорядження на договірній основі в порядку визначеному законодавством.

4.4. Геологічна інформація про надра, створена (придбана) Надрокористувачем під час дії Дозволу за власні кошти, є його власністю. Про передачу права власності або права користування геологічною інформацією Надрокористувач повідомляє уповноважений орган в порядку визначеному законодавством.

5. Інші права та обов'язки Сторін

5.1. Держгеонадра має право:

5.1.1 витребувати у Надрокористувача звітні дані та інформацію про виконання цієї Угоди;

5.1.2 видавати та направляти Надрокористувачу в межах своєї компетенції відповідні приписи, розпорядження та/або повідомлення;

5.1.3 здійснювати відповідно до діючого законодавства державний геологічний контроль за раціональним і ефективним використанням надр Надрокористувачем;

5.1.4 притягувати Надрокористувача відповідно до діючого законодавства і умов цієї Угоди до відповідальності, в тому числі, зупиняти дію Дозволу або припиняти право користування надрами шляхом анулювання Дозволу в порядку визначеному законодавством;

5.1.5 в установленому законодавством порядку вживати заходів до припинення всіх видів робіт з використання надр, що проводяться Надрокористувачем з порушенням стандартів та правил і можуть спричинити псування родовищ, істотне зниження ефективності робіт або призвести до значних збитків, в тому числі якщо роботи ведуться з застосуванням методів і способів, що негативно впливають на стан надр, призводять до забруднення навколишнього природного середовища або шкідливих наслідків для здоров'я населення, а також в інших випадках, передбачених законодавством України;

5.1.6 у встановленому законодавством порядку вживати заходів до зупинення діяльності підприємств, установ та організацій, що здійснюють використання надр без спеціальних дозволів на користування або з порушенням умов, передбачених такими дозволами;

5.1.7 направляти матеріали щодо виявлених порушень в інші уповноважені державні органи для проведення контрольних дій і перевірок, притягнення Надрокористувача до відповідальності та/або вжиття заходів реагування відповідно до компетенції.

5.2. Держгеонадра зобов'язана:

5.2.1 своєчасно розглядати звернення Надрокористувача;

5.2.2 своєчасно розглядати отримані від Надрокористувача програми, плани, звіти та інші документи, які необхідні для виконання робіт, визначених цією Угодою.

5.3. При виконанні робіт відповідно до умов цієї Угоди Надрокористувач зобов'язаний:

5.3.1 приступити до проведення робіт на визначеній ділянці надр не пізніше ніж через 2 (два) роки з моменту початку строку дії Дозволу;

5.3.2 забезпечувати охорону надр та довкілля в межах ділянки надр, наданої в користування, а також забезпечувати приведення порушених земель у стан, придатний для використання за призначенням, або придатний для подальшого їх використання у суспільному виробництві відповідно до Програми робіт;

5.3.3 проводити роботи у терміни та в межах, зазначених у Програмі робіт;

5.3.4 дотримуватися вимог законодавства України, чинних стандартів, правил, норм виконання робіт, пов'язаних з користуванням надрами;

5.3.5 допускати уповноважених посадових осіб Держгеонадр для здійснення заходів державного геологічного контролю в порядку та на підставах визначених чинним законодавством України;

5.3.6 відшкодовувати збитки, заподіяні підприємствам, установам, організаціям, громадянам та довкіллю;

5.3.7 відшкодовувати у встановленому порядку власникам землі та землекористувачам збитки та втрати, завдані внаслідок користування земельними ділянками відповідно до мети користування надрами визначеної Дозволом;

5.3.8 використовувати надра відповідно до мети, для якої їх було надано;

5.3.9 забезпечувати безпеку людей, майна та навколишнього природного середовища;

5.3.10 дотримуватися вимог та умов, передбачених Дозволом та цією Угодою;

5.3.11 надавати в установленому порядку Держгеонадрам інформацію щодо користування надрами;

5.3.12 при виконанні робіт передбачених Дозволом та цією Угодою застосовувати прогресивні технології і техніку, що забезпечують повне, комплексне і раціональне використання надр;

5.3.13 зберігати розвідувальні гірничі виробки і свердловини, які можуть бути використані при розробці родовищ та в інших цілях, і ліквідовувати у встановленому порядку виробки і свердловини, які не підлягають подальшому використанню;

5.3.14 зберігати геологічну і виконавчо-технічну документацію, зразки гірських порід і руд, дублікатів проб корисних копалин, які можуть бути використані при подальшому вивченні та використанні надр;

5.3.15 дотримуватися протипожежної безпеки на родовищі та нести за неї персональну відповідальність;

5.3.16 зупинити виконання на наданій йому у користування ділянці надр цільових робіт, передбачених Дозволом, після зупинення дії Дозволу та після його анулювання;

5.3.17 у разі зупинення дії Дозволу проводити на ділянці надр роботи, пов'язані із запобіганням виникненню аварійної ситуації або усуненням її наслідків, а також виконувати заходи, спрямовані на усунення порушень, що стали підставою для зупинення дії Дозволу;

5.3.18 проводити у порядку встановленому законодавством повторну експертизу та оцінку запасів родовищ(а) корисних копалин ділянки (ділянок) надр зазначеної (зазначених) у Дозволі та цій Угоді;

5.3.19 внести зміни до Дозволу та цієї Угоди протягом 3 (трьох) місяців з моменту проведення повторної експертизи та оцінки запасів родовищ(а) корисних копалин ділянки (ділянок) надр;

5.3.20 забезпечити раціональне комплексне використання і охорону надр згідно з цією Угодою та Програмою робіт;

5.3.21 створити безпечні для працівників і населення умови проведення робіт, пов'язаних з користуванням ділянкою надр отриманою з метою видобування корисних копалин;

5.3.22 у встановленому порядку забезпечити виконання вимог законодавства про оцінку впливу на довкілля.

5.4. При ліквідації робіт відповідно до умов цієї Угоди Надрокористувач зобов'язаний:

5.4.1 провести та здійснити фінансування ліквідаційних робіт відповідно до затвердженого в установленому порядку Проекту робіт;

5.4.2 у випадку повної або часткової ліквідації чи консервації гірничодобувного об'єкта гірничі виробки привести у стан, який гарантує безпеку людей, майна і навколишнього природного середовища, а в разі консервації - зберегти родовища та гірничі виробки на весь період консервації;

5.4.3 здійснювати за погодженням з органами державного гірничого нагляду та іншими заінтересованими органами у порядку встановленому законодавством ліквідацію і консервацію гірничодобувних об'єктів або їх ділянок.

5.5. Надрокористувач має право:

5.5.1 здійснювати на наданій йому ділянці надр розробку родовища корисних копалин та інші роботи згідно з умовами Дозволу та цієї Угоди;

5.5.2 розпоряджатися видобутими корисними копалинами в порядку визначеному законодавством України;

5.5.3 вести, припиняти свою діяльність на отриманій в користування ділянці надр на умовах, визначених Дозволом, цією Угодою та законодавством України;

5.5.4 при виконанні робіт відповідно до Дозволу та умов цієї Угоди залучати на підрядних умовах виконавців окремих видів робіт, які мають технічні можливості, що відповідають вимогам чинного законодавства.

5.6 Надрокористувач несе відповідальність за дотриманням залученими виконавцями умов Дозволу та умов користування надрами відповідно до вимог чинного законодавства.

6. Контроль за виконанням умов користування надрами та положень цієї Угоди

6.1. Контроль за виконанням умов користування надрами відповідно до діючого законодавства та положень цієї Угоди, здійснюється незалежно кожною із Сторін.

6.2. Надрокористувач при проведенні робіт здійснює різні види виробничого контролю, а також здійснює контроль за виконанням та якістю робіт, які проводить залучений виконавець.

6.3. Держгеонадра проводить заходи державного геологічного контролю за виконанням умов користування надрами та положень цієї Угоди в межах повноважень відповідно до діючого законодавства.

6.4. Держгеонадра за результатами проведених нею заходів геологічного контролю, безпосередньо або за поданням Мінприроди з підстав, передбачених Законом України "Про оцінку впливу на довкілля", центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері здійснення державного гірничого нагляду, епідеміологічного нагляду (спостереження), державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, органів місцевого самоврядування, органів ДФС у разі порушення Надрокористувачем умов користування надрами має право:

6.4.1 зупинити дію Дозволу у випадках передбачених пунктом 22 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 (далі Порядок) та в інших випадках, передбачених законодавством;

6.4.2 припинити право користування надрами шляхом анулювання Дозволу у випадках, передбачених пунктом 23 Порядку та в інших випадках, передбачених законодавством;

6.4.3 звернутися з позовом до адміністративного суду з метою припинення всіх видів робіт із використання надр, що проводяться з порушенням стандартів та правил і можуть спричинити псування родовищ, істотне зниження ефективності робіт або призвести до значних збитків, а також вживати заходів до зупинення діяльності підприємств, установ та організацій, що здійснюють використання надр без спеціальних дозволів на користування надрами або з порушенням умов, передбачених такими дозволами.

6.5. Дія Дозволу поновлюється Держгеонадрами за умови усунення Надрокористувачем причин, що призвели до зупинення його дії.

6.6. Надрокористувач має право оскаржити в судовому порядку накази Держгеонадр про зупинення та припинення права користування ділянкою надр шляхом анулювання Дозволу.

6.7. Держгеонадра продовжує строк дії Дозволу за умови надання Надрокористувачем позитивного висновку спеціалізованого державного геологічного підприємства, установи, організації, що належать до сфери управління Держгеонадр, за результатами проведення державної експертизи звітів щодо геологічних матеріалів.

7. Інформування Сторін. Щорічна звітність

7.1. Надрокористувач зобов'язаний щороку подавати до Держгеонадр інформацію щодо стану виконання Програми робіт за формою встановленою законодавством та надавати відповідні пояснення з питань, що віднесені до компетенції Держгеонадр.

7.2. Надрокористувач зобов'язаний в установленому порядку подавати до Держгеонадр щорічні звіти відповідно до форм звітності щодо обліку запасів корисних копалин.

7.3. Держгеонадра зобов'язана своєчасно інформувати Надрокористувача з питань, які віднесені до його компетенції і виникають стосовно виконання умов Дозволу та положень цієї Угоди.

8. Конфіденційність

8.1. Уся інформація, отримана чи придбана Сторонами в процесі виконання робіт, є конфіденційною. Порядок і умови користування інформацією, встановлюється власником інформації відповідно до чинного законодавства.

8.2. Вимоги конфіденційності, передбачені статтею 8.1. цієї Угоди, залишаються в силі після припинення строку дії цієї Угоди, якщо інше не передбачено чинним законодавством.

8.3. Конфіденційність цієї Угоди не поширюється на умови, врегульовані чинним законодавством України, та щодо органів, які здійснюють контроль за їх виконанням.

8.4. Не є порушенням конфіденційності цієї Угоди надання відомостей, документів та інформації контролюючим, судовим, державним органам у випадках, передбачених чинним законодавством.

9. Обставини непереборної сили

9.1. Невиконання або неналежне виконання зобов'язань за цією Угодою є виправданим і не спричиняє відповідальності у тому разі, якщо таке невиконання чи неналежне виконання є наслідком випадку або обставин непереборної сили, які виникли після укладення цієї Угоди, перебувають поза межами контролю Сторін, та які Сторони не могли ані передбачити, ані попередити розумними заходами.

9.2. Під випадком Сторони розуміють надзвичайну подію, яка не носить характеру невідворотної, однак є непередбачуваною і раптовою для Сторін, а саме: акти або дії органів державного управління, рішення органів місцевого самоврядування, зміни в законодавстві України за умови, що дані обставини безпосередньо вплинули на своєчасне виконання зобов'язань Сторони. Під обставинами непереборної сили Сторони розуміють повінь, пожежу, землетрус та інші стихійні лиха, оголошену та неоголошену війну, воєнні дії, загрозу війни, терористичний акт, блокаду, революцію, заколот, повстання, масові заворушення та інші події, що не залежать від волі Сторін.

9.3. При настанні обставин, зазначених у пункті 9.1., Сторона, яка опинилася під їх впливом, повинна в розумний строк, але не пізніше ніж через 7 календарних днів з дня їх виникнення, без затримки повідомити про це іншу Сторону та надати протягом 60 календарних днів документи, що підтверджують їх настання. Повідомлення повинно містити інформацію про характер обставин і, якщо можливо, оцінку їх впливу на можливість виконання стороною своїх зобов'язань за цим Договором та примірний графік виконання зобов'язань.

9.4. Після повідомлення про виникнення обставин непереборної сили Сторони, у найкоротший термін, проводять зустріч (у разі необхідності) з метою прийняття спільного рішення щодо подальшого виконання умов цієї Угоди.

9.5. Після припинення обставин, зазначених у пункті 9.1., Сторона, що опинилася під впливом обставин непереборної сили, повинна без затримки, але не пізніше ніж через 5 календарних днів з дня припинення, повідомити про це іншу Сторону у письмовій формі. Повідомлення повинно містити термін, в який передбачається виконати зобов'язання за цією Угодою.

9.6. Факт настання обставин непереборної сили повинен бути підтверджений документально компетентним органом (сертифікат торгово-промислової палати).

В разі відсутності підтвердження Сторона, яка не виконала свої зобов'язання, несе відповідальність в повному обсязі відповідно до вимог законодавства.

10. Використання українського потенціалу

10.1. У процесі надрокористування на ділянці надр, Надрокористувач використовуватиме обладнання, механізми, засоби, приладдя, устаткування та ін. переважно вітчизняних виробників (в тому числі послуги) тією мірою, у якій їх ціни та якість, порівняно зі світовими цінами та якістю, будуть технічно, технологічно й економічно доцільними, та не призводитимуть до зниження рівня виробництва та екологічної безпеки.

11. Набуття чинності, зміни, розірвання та припинення Угоди

11.1. Ця Угода набирає чинності з дня реєстрації Дозволу та припиняє свою дію з моменту припинення права користування надрами шляхом анулювання Дозволу або закінчення строку дії Дозволу.

11.2. Дія цієї Угоди автоматично зупиняється, в частині виконання робіт, передбачених Дозволом у випадку його зупинення та поновлюється у разі поновлення дії Дозволу.

11.3. У разі продовження строку дії Дозволу Сторони в установленому порядку вносять зміни до Програми робіт та до цієї Угоди шляхом укладання додаткової угоди.

11.4. Якщо інше прямо не передбачено цією Угодою або чинним в Україні законодавством, внесення змін та доповнень до цієї Угоди здійснюється в порядку встановленому законодавством України шляхом укладання додаткових угод до цієї Угоди, які стають дійсними після їх письмового оформлення Сторонами та підписання уповноваженими особами Сторін.

11.5. Одностороння відмова від виконання умов цієї Угоди повністю або частково не допускається. Право односторонньої відмови від цієї Угоди надається Держгеонадрам у випадку припинення права користування надрами шляхом анулювання Дозволу.

11.6. Кожна Сторона підтверджує, що обидва примірники цієї Угоди підписані від її імені особою, яка має право вчиняти юридичні дії від імені відповідної юридичної (фізичної особи - підприємця) особи. Кожна Сторона гарантує, що нею виконані усі умови і формальності, передбачені її установчими документами, щодо прийняття органами управління рішення про погодження і підписання цієї Угоди, а особа, яка підписала цю Угоду, має для цього достатній обсяг повноважень. Жодна із Сторін не може посилається у спорі з другою Стороною на обмеження представництва особи, яка підписала цю Угоду від її імені, або на недостовірність відомостей щодо представництва.

11.7. Сторони несуть повну відповідальність за правильність вказаних ними у цій Угоді реквізитів, а у випадку зміни: реквізитів, юридичної чи фактичної адреси, назви, установчих документів, Сторона, у якій відбулася така зміна, повинна повідомити про це іншу Сторону у строки та в порядку визначеному законодавством України. У разі неповідомлення Сторони несуть ризик настання пов'язаних із ним несприятливих наслідків.

11.8. Усі правовідносини, що виникають з цієї Угоди або пов'язані із нею, у тому числі пов'язані із дійсністю, укладенням, виконанням, зміною та припиненням цієї Угоди, тлумаченням її умов, визначенням наслідків недійсності або порушення Угоди, регулюються цією Угодою та відповідними нормами чинного законодавства України.

11.9. Ця угода складена українською мовою у двох автентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, по одному примірнику для кожної із Сторін.

12. Додатки до Угоди

12.1. Невід'ємною частиною цієї Угоди є:

- Додаток 1 - Характеристика ділянки надр;
- Додаток 2 – Програма робіт.

13. Юридичні адреси, реквізити та підписи Сторін

Державна служба
геології та надр України

03680, м. Київ,
вул. Антона Цедіка, 16
ЄДРПОУ 37536031
тел. (044) 536-13-20

Надрокористувач
Товариство з обмеженою відповідальністю
«Фірма «Мінерал»

юридична адреса: 36002, м. Полтава,
вул. Європейська 149, кімната 308
ЄДРПОУ 22529511
тел. (0532) 610046

Засвідчено *Департаменту*

Надрокористувач

Додаток 1

до Угоди про умови користування
надрами з метою видобування
корисних копалин

від «13» 02 2019 № 3130

ХАРАКТЕРИСТИКА ділянки надр

Загальні відомості про родовище

В адміністративному відношенні Затуринське родовище бішофіту розташоване: Полтавська область, Полтавський район, м. Полтава (2 км на північний схід від с.Затурино).

Поклад бішофіту розкритий в межах Затуринського родовища свердловинами № 407 та № 1, а також рядом свердловин Сх.Полтавської та Копилівської площ.

Бішофіт – водний хлорид магнію $MgCl_2 \cdot 6H_2O$ є продуктом кристалізації солей замкнених водних басейнів. Утворюється на останній стадії висихання басейну при наявності умов швидкого поховання осадків.

В Дніпрово-Донецькій западині (ДДЗ) пласти бішофіту розкриті в розрізі краматорської світи пермі глибокими свердловинами при пошуках нафтогазових покладів. Пласт бішофіту на Затуринській площі розкритий параметричною свердловиною № 407 в 1980 році та свердловиною № 1 в 1997 році. Площа не має природних границь і є частиною бішофітоносного басейну Орчівської депресії. Умовне обмеження родовища визначене границями ліцензійної ділянки з такими координатами:

ПнШ 49° 37' 25"	49° 37' 30"	49° 37' 10"	49° 37' 05"
СхД 34° 38' 48"	34° 39' 37"	34° 39' 42"	34° 38' 57"

ДКЗ України (протокол № 755 від 04.06.2003р.) затверджені станом на 01.01.2003р. балансові попередньо розвідані запаси категорії C_2 Затуринського родовища загальнодержавного значення в кількості 19200 тис.т. Станом на 01.01.2012р. (довідка про залишкові запаси № 02/302-2477 від 18.06.2012р.) – 19089,6 тис.т.

В лютому 2017 року проведена державна експертиза матеріалів повторної геолого-економічної оцінки запасів бішофіту Затуринського родовища в Полтавській області ДКЗ України (протокол № 3848 від 22.02.2017р., розглянутий та введений в дію 18.08.2017р. протокол робочої групи № 64) Затуринського родовища загальнодержавного значення затверджені станом на 01.01.2017р.:

- балансові запаси: код класу 122 категорії C_2 в кількості 4197 тис.т. сирової руди бішофіту,
- умовно балансові запаси: код класу 222 категорії C_2 в кількості 14836 тис.т. сирової руди бішофіту.

8 вересня 2003 року ТОВ “Фірма “Мінерал” отримала спеціальний дозвіл № 3130 на користування надрами з метою видобування бішофіту (продовжено строк дії наказ від 13.09.2013 № 462, внесено зміни наказ № 04.06.2015р. № 145).

ТОВ „Фірма „Мінерал” отримано гірничий відвід, що засвідчено актом № 2774 від 10.02.2014р. Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки.

Геологічна будова

В тектонічному відношенні Затуринське родовище розташоване в центральній частині ДДЗ на північно-західному замиканні Орчиківської депресії. В геологічній будові площі приймає участь комплекс осадових порід, притаманний ДДЗ. Морфологія структурних планів осадових відкладів цієї зони обумовлена активною соляною тектонікою.

Бішофітоносність площі, як і в цілому ДДЗ, пов'язана з відкладами краматорської світи нижнього відділу пермської системи. Загальна товщина відкладів краматорської світи в межах Затуринського родовища та оточуючих площ складає 220-535м. Літологічно світа представлена ритмічним чергуванням кам'яної солі, галопелітів, ангідритів, з прошарками та пластами

калійних, магнеєвих та калійно-магнеєвих солей. Пласт бішофіту приурочений до середньої частини краматорської світи – відкладів белбасівського ритмоциклу.

В геологічній будові Затуринської площі приймає участь комплекс осадових порід фанерозою, що залягає на породах кристалічного фундаменту. Товщина осадового комплексу за даними сейсморозвідки складає приблизно 10 км. Найбільш давніми породами, що розкриті в межах площі (св. № 407) є московські відклади середнього карбону.

В гідрогеологічному відношенні район родовища належить до Дніпровського артезіанського басейну, до зони активного водообміну якого відносяться водоносні комплекси кайнозойських і сеноман-нижньокрейдових відкладів, що характеризуються мінералізацією води до 1 г/дм³ та дебітами свердловин до 100-150 м³/добу і широко використовуються для централізованого водопостачання.

Гірничо-технічні умови розробки родовища, визначаються в тому, що поклад бішофіту на За туринській площі знаходиться під гірничим тиском 46-50 МПа при температурі 47-48⁰С.

Особливістю бішофіту є його більш висока ніж у вміщуючи порід плинність (текучість) і розчинність. В умовах залягання бішофіту на глибинах більше 2000 м єдиною можливим методом розробки є геотехнологічний метод підземного розчинення і видобуток у вигляді розсолу.

Гідрогеологічні структурні (практично горизонтальні) умови залягання бішофіту в товщі безводних галогенних порід сприяють розробці зазначеним методом.

В зв'язку з великою різницею розчинності бішофіту і вміщуючи порід покрівля і підшва пласта практично не розмивається, а висока пластичність солей виключає їх обвалювання.

Геологорозвідувальні роботи

Район робіт в геологічному відношенні є достатньо вивченим, однак слід зазначити, що вивчення покладу бішофіту проводилось попутно з вивченням перспектив нафтогазоносності площі. Цільові геологорозвідувальні роботи по вивченню бішофітоносності, за винятком свердловини № 1, не проводились.

В зв'язку з відсутністю перспективних у відношенні нафтогазоносності горизонтів пробурені свердловини в межах площі та її оточення, були ліквідовані і лише свердловина № 407 в 1993 році вперше введена в дослідно-промислову експлуатацію з метою вивчення покладів бішофіту. Облаштування свердловини здійснено шляхом перфорації в інтервалі залягання бішофітоносною товщі.

В усіх свердловинах, пробурених в межах площі та її оточення, виконаний повний комплекс промислово-геофізичних досліджень. Керн в інтервалі залягання бішофітоносною товщі відбирався лише частково, в тому числі і з свердловини № 407.

В зв'язку із високою розчинністю галогенних утворень і, особливо калійно-магнеєвих солей, винос керну із інтервалу залягання пласта бішофіту невисокий. З цієї ж причини цілеспрямований відбір керну зі свердловини 1 не дав якісних результатів.

Речовинний склад бішофіту родовища

В зв'язку із низькою висвітленістю рудного тіла керном орієнтовний мінералогічний склад магнеєвих солей розрахований по даних лабораторних аналізів розсолу, що видобувався в процесі ДПР, а також за аналогією з іншими бішофітоносними регіонами ДДЗ і Поволжя. Отриманий зі свердловини в результаті пробних наливів насичений розчин бішофіту густиною 1,27-1,30 г/см³ підтвердив мінералогічний склад інтервалу залягання пласта – відзначався відносно стабільний вміст солей, в т.ч. і бішофіту, в межах 85-96%. Середній вміст солей розсолу складає: бішофіт MgCl₂·6H₂O - 90,69%, галіт NaCl - 6,50%, кізерит MgSO₄·H₂O - 1,79%.

Гідрогеологічні умови розробки родовища

В гідрогеологічному відношенні Затуринське родовище розміщене в приосьовій зоні Дніпровського артезіанського басейну, який характеризується відносно високим ступенем вивченості гідрогеологічних умов.

Бішофітовміщуючий пласт відноситься до зони з дуже затрудненим водообміном. Вміщуючими породами, безпосередньо контактуючими з пластом, є практично чиста кам'яна сіль. Підстиляюча товща галогенних порід краматорської і слов'янської світ товщиною 270-

500м складена, в основному, галітом з окремими ущільненими пластами карбонатних і глинистих теригенних порід. В св.№ 407 найближчий знизу такий пласт з пористістю (за даними ГДС) 5% залягає на 190 м нижче підшви бішофітового пласта. Зверху пласт перекривається чистою кам'яною сіллю (220 м), що поступово вверх переходить в засолонені зцементовані галітом теригенні породи.

Для технічних цілей при бурінні свердловин, а також, як розчинник при видобутку розсолу бішофіту використовуються водоносні пісчані пласти відкладів харківської світи палеогену. Дебіти палеогенових водоносних пластів складають 100-150 м³/добу.

На сьогоднішній день для забезпечення виробничих і господарчо-питних потреб підприємства використовуються підземні води бучакського експлуатаційного водоносного горизонту. Водопостачання здійснюється через артезіанські свердловини № 1 та № 407 (дозвіл на спеціальне водокористування № 0356/Пол від 10 лютого 2015р. та спеціальний дозвіл на користування надрами – видобування питних підземних вод № 6211 від 18.07.2017р.)

Висновки

Особливістю вивчення покладів магнієвих солей в ДДЗ є те, що вони відкривались і оцінювались попутно при пошуках і розвідці нафтогазових родовищ і тому вивчались не з точки зору використання його як корисної копалини, а для запобігання аварій при будівництві глибоких свердловин.

Розпочаті в останні роки цілеспрямовані дослідження бішофіту і його пробний видобуток показав можливість забезпечити належну глибину та детальність геологічного вивчення покладів бішофіту. Але слід указати, що бішофіт має значні особливості по відношенню до інших викопних солей. Особливо це стосується відбору і кваліфікованого випробовування (вивчення) керну.

В зв'язку з вищесказаним, комплекси досліджень, їх методика і обсяги по конкретних об'єктах в цілому не відповідають загальним вимогам нормативних документів, що використовуються при розвідці викопних солей.

За період дослідно-промислової експлуатації і видобутку (1993-2019рр) в Затуринському родовищі бішофіту відпрацьована техніка і технологія видобутку бішофіту: обрані оптимальні режими наміву, підібране і встановлене необхідне допоміжне обладнання, скорочена номенклатура стандартного бурового обладнання, досконало вивчений хімічний склад видобуваємих розчинів бішофіту.

На основі проведених досліджень властивостей бішофіту значно розширена його область використання. Відкриті зони розповсюдження калійно-магнієвих солей вивчені нерівномірно, а їх границі достовірно не встановлені.

В той же час, накопичений значний обсяг фактичного матеріалу по бішофітах ДДЗ. Систематизація цього матеріалу дає змогу встановити в загальних рисах будову і особливості речовинного складу бішофітоносної пачки краматорської світи.

Додаток 2

до Угоди про умови користування
надрами з метою видобування
корисних копалин

від «13» 02 2019 № 3130

ПРОГРАМА РОБІТ
з видобування корисних копалин*
бішофіту Затуринського родовища
(назва корисної копалини та ділянки надр)

№ п/п	Види робіт	Обсяги робіт	Джерело фінансу- вання	Строк проведення робіт
1	Внесення змін до спеціального дозволу на користування надрами	1	-	1-2 кв. 2019
2	Продовження розробки родовища		Власні кошти	2013-2023
	Планове видобування бішофіту на рік	35,0 тис.т		
	Проектна річна потужність	105,2 тис.т		

* Для рудних/нерудних корисних копалин

Держгеонадра

Надрокористувач